

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 176/2014-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 24. apríla 2014 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ivetty Macejkovej a zo sudcu Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, zastúpenej advokátom doc. JUDr. Branislavom Fridrichom, PhD., Advokátska kancelária Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingová 4, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na zákonného sudcu zaručeného v čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uzneseniami Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5 NcC 50/2013 z 28. februára 2013 (Rvp 19972/2013), sp. zn. 7 NcC 52/2013 z 30. januára 2013 (Rvp 19973/2013), sp. zn. 8 NcC 51/2013 z 30. januára 2013 (Rvp 19974/2013), sp. zn. 10 NcC 51/2013 z 13. februára 2013 (Rvp 19975/2013), sp. zn. 9 NcC 50/2013 zo 4. februára 2013 (Rvp 19976/2013), sp. zn. 8 NcC 50/2013 z 30. januára 2013 (Rvp 19977/2013), sp. zn. 10 NcC 50/2013 z 13. februára 2013 (Rvp 19978/2013), sp. zn. 9 NcC 72/2013 z 19. februára 2013 (Rvp 19979/2013), sp. zn. 9 NcC 51/2013 zo 4. februára 2013 (Rvp 19980/2013) a sp. zn. 5 NcC 36/2013 z 28. februára 2013 (Rvp 19995/2013) a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 19972/2013 až sp. zn. Rvp 19980/2013 a sp. zn. Rvp 19995/2013 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 19972/2013.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 1. augusta 2013 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na zákonného sudcu zaručeného v čl. 48 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý súdny proces zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uzneseniami Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 NcC 50/2013 z 28. februára 2013 (Rvp 19972/2013), sp. zn. 7 NcC 52/2013 z 30. januára 2013 (Rvp 19973/2013), sp. zn. 8 NcC 51/2013 z 30. januára 2013 (Rvp 19974/2013), sp. zn. 10 NcC 51/2013 z 13. februára 2013 (Rvp 19975/2013), sp. zn. 9 NcC 50/2013 zo 4. februára 2013 (Rvp 19976/2013), sp. zn. 8 NcC 50/2013 z 30. januára 2013 (Rvp 19977/2013), sp. zn. 10 NcC 50/2013 z 13. februára 2013 (Rvp 19978/2013), sp. zn. 9 NcC 72/2013 z 19. februára 2013 (Rvp 19979/2013), sp. zn. 9 NcC 51/2013 zo 4. februára 2013 (Rvp 19980/2013) a sp. zn. 5 NcC 36/2013 z 28. februára 2013 (Rvp 19995/2013) (ďalej spolu len „napadnuté rozhodnutia krajského súdu“).

Zo sťažností a z ich príloh vyplýva, že sťažovateľka doručila Okresnému súdu Liptovský Mikuláš (ďalej len „okresný súd“) žaloby, ktorými sa domáhala svojich nárokov na náhradu škody – nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých

zákonov v znení neskorších predpisov, smerujúce proti Slovenskej republike, zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky. Ku vzniku škody malo podľa nej dôjsť kontinuálnym a zásadným zásahom do jej základných práv zo strany okresného súdu, najmä práva na poskytnutie súdnej ochrany v zákonom predpokladanej kvalite a práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Popisom procesných úkonov vykonaných v konaniach vedených pred okresným súdom, v ktorých tak na základe návrhu sťažovateľky na zmenu súdneho exekútora, ako aj žiadostí o udelenie poverenia na vykonanie exekúcií došlo zo strany okresného súdu k oneskorenému rozhodnutiu o zmene súdneho exekútora a k oneskorenému udeleniu poverení na vykonanie exekúcií, sťažovateľka poukázala na to, že práve nesprávny úradný postup okresného súdu poznačený zbytočnými prieťahmi bol dôvodom podania jej žalôb o náhradu škody okresnému súdu, ktorý je zároveň podľa zákona súdom príslušným na prerokovanie a rozhodnutie týchto vecí.

Sťažovateľka v záujme ochrany svojho práva na spravodlivé konanie sformulovala v úvode podaných žalôb *„požiadavku na to, aby nadriadený súd rozhodol pred prvotným prejednaním veci o prikázaní veci (tohto sporu) inému súdu, pretože sudcovia miestne a vecne príslušného Okresného súdu Liptovský Mikuláš sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci vzhľadom na ich pomer k veci a k účastníkovi konania (námietka zaujatosti z objektívneho pohľadu)“*.

V rámci odôvodnenia svojich požiadaviek okrem iného poukázala na to, že *„Ak bol sám okresný súd ako štátny orgán škodcom v spore medzi žalobcom a štátom, tak je vylúčené, aby prostredníctvom sudcov rozhodoval predmetný spor“*, a ďalej na to, že *„Nerešpektovaním tejto premisy by došlo k negácii zásady nemo debet esse iudex in propria causa“*, a taktiež poukázala na judikatúru ústavného súdu týkajúcu sa rozhodovania o nestrannosti zákonného sudcu.

Krajský súd napadnutými uzneseniami rozhodol tak, že nevylúčil všetkých sudcov okresného súdu z prerokúvania a rozhodovania v predmetných konaniach. Napadnuté

rozhodnutia krajského súdu sú podľa sťažovateľky «nesprávne, zakladajúce zásah do jeho základných práv, konkrétne:

- základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, t. j. práva na súdnu ochranu a osobitne práva na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy SR) a práva na prerokovanie veci nestranným súdom;

- základného práva na spravodlivý súdny proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej aj „Dohovor“), t. j. práva na nestranný súd zriadený zákonom».

Sťažovateľka poukazuje tiež na to, že objektívna skutočnosť spočívajúca v tom, že jej žaloby o náhradu škody spôsobenej rozhodovaním jednotlivých sudcov okresného súdu majú byť prerokované a rozhodnuté sudcami toho istého okresného súdu, ktorí majú medzi sebou *„minimálne kolegiálny a väčšina isto i priateľský vzťah“*, vyvoláva dôvodnú pochybnosť o nezáujatosti všetkých sudcov okresného súdu, ktorí sa vzhľadom na dané okolnosti prípadu nemôžu javiť v očiach strán ako nezávislí.

V tejto súvislosti sťažovateľka uviedla, že Krajský súd v Trnave, Krajský súd v Nitre a Krajský súd v Prešove dospeli vo viacerých svojich rozhodnutiach v skutkovo a právne obdobných veciach k opačnému právnomu záveru ako krajský súd v napadnutých uzneseniach.

V nadväznosti na uvedené sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom vysloví porušenie jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými rozhodnutiami krajského súdu, zruší tieto rozhodnutia krajského súdu a veci vráti krajskému súdu na ďalšie konanie a prizná jej finančné zadost'účinenie, ako aj úhradu trov konania.

Sťažovateľka sa súčasne domáhala vydania dočasných opatrení, ktorými by ústavný súd odložil vykonateľnosť napádaných uznesení krajského súdu.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

II.A

K spoločnému prerokovaniu vecí

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha vecí to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“). V zmysle § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie veci, ktoré sa užho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov. Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 19972/2013 až sp. zn. Rvp 19980/2013 a sp. zn. Rvp 19995/2013 a z tohto obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť uvedených sťažností a taktiež prihliadajúc na totožnosť v osobe sťažovateľky a krajského súdu, proti ktorému tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd, uplatniac citované právne normy, tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto uznesenia.

II.B

K namietanému porušeniu práv sťažovateľky

Sťažovateľka v uvedených sťažnostiach namieta porušenie ňou označených základných práv zaručených ústavou a práva zaručeného dohovorom tým, že krajský súd označenými uzneseniami nevyhovел jej návrhu a z prerokovania ňou podaných žalôb na okresnom súde nevylúčil sudcov okresného súdu napriek tomu, že škoda, ktorej náhradu si sťažovateľka týmito žalobami uplatnila, mala podľa jej tvrdení vzniknúť v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom práve tohto okresného súdu, ktorého sudcovia tak v tomto dôsledku nemôžu rozhodovať objektívne a nezaujato.

Ústavný súd konštatuje, že prekážka prv začatého konania (litispendencia) bráni tomu, aby na ústavnom súde prebiehali dve konania, prípadne viac konaní v tej istej veci. Totožnosť veci je daná pri zhode predmetu konania, skutkových okolností, z ktorých sa uplatnené právo vyvodzuje, a identitou účastníkov konania. O prekážku litispendencie nejde, ak chýba čo len jeden z uvedených znakov totožnosti veci.

V sťažnosti vedenej pod sp. zn. Rvp 19972/2013 sťažovateľka namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 5 NcC 50/2013 z 28. februára 2013. Ústavný súd zistil, že konanie v tej istej veci voči tomu istému uzneseniu krajského súdu pre porušenie tých istých práv sťažovateľky už prebieha pred ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 18418/2013 na základe sťažnosti sťažovateľky doručenej 21. júna 2013.

V sťažnosti vedenej pod sp. zn. Rvp 19973/2013 sťažovateľka namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 7 NcC 52/2013 z 30. januára 2013. Ústavný súd zistil, že konanie v tej istej veci voči tomu istému uzneseniu krajského súdu pre porušenie tých istých práv sťažovateľky už prebieha pred ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 18417/2013 na základe sťažnosti sťažovateľky doručenej 21. júna 2013.

V sťažnosti vedenej pod sp. zn. Rvp 19974/2013 sťažovateľka namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 8 NcC 51/2013 z 30. januára 2013. Ústavný súd zistil, že konanie v tej istej veci voči tomu istému uzneseniu krajského súdu pre porušenie tých istých práv sťažovateľky už prebieha pred ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 18416/2013 na základe sťažnosti sťažovateľky doručenej 21. júna 2013.

V sťažnosti vedenej pod sp. zn. Rvp 19975/2013 sťažovateľka namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 10 NcC 51/2013 z 13. februára 2013. Ústavný súd zistil, že konanie v tej istej veci voči tomu istému uzneseniu krajského súdu pre porušenie tých istých práv sťažovateľky už prebieha pred ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 18415/2013 na základe sťažnosti sťažovateľky doručenej 21. júna 2013.

V sťažnosti vedenej pod sp. zn. Rvp 19976/2013 sťažovateľka namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 9 NcC 50/2013 zo 4. februára 2013. Ústavný súd zistil, že konanie v tej istej veci voči tomu istému uzneseniu krajského súdu pre porušenie tých istých práv sťažovateľky už prebieha pred ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 18414/2013 na základe sťažnosti sťažovateľky doručenej 21. júna 2013.

V sťažnosti vedenej pod sp. zn. Rvp 19977/2013 sťažovateľka namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1

dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 8 NcC 50/2013 z 30. januára 2013. Ústavný súd zistil, že konanie v tej istej veci voči tomu istému uzneseniu krajského súdu pre porušenie tých istých práv sťažovateľky už prebieha pred ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 18413/2013 na základe sťažnosti sťažovateľky doručenej 21. júna 2013.

V sťažnosti vedenej pod sp. zn. Rvp 19978/2013 sťažovateľka namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 10 NcC 50/2013 z 13. februára 2013. Ústavný súd zistil, že konanie v tej istej veci voči tomu istému uzneseniu krajského súdu pre porušenie tých istých práv sťažovateľky už prebieha pred ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 18419/2013 na základe sťažnosti sťažovateľky doručenej 21. júna 2013.

V sťažnosti vedenej pod sp. zn. Rvp 19979/2013 sťažovateľka namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 9 NcC 72/2013 z 19. februára 2013. Ústavný súd zistil, že konanie v tej istej veci voči tomu istému uzneseniu krajského súdu pre porušenie tých istých práv sťažovateľky už prebieha pred ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 18420/2013 na základe sťažnosti sťažovateľky doručenej 21. júna 2013.

V sťažnosti vedenej pod sp. zn. Rvp 19980/2013 sťažovateľka namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 9 NcC 51/2013 zo 4. februára 2013. Ústavný súd zistil, že konanie v tej istej veci voči tomu istému uzneseniu krajského súdu pre porušenie tých istých práv sťažovateľky už prebieha pred ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 18421/2013 na základe sťažnosti sťažovateľky doručenej 21. júna 2013.

V sťažnosti vedenej pod sp. zn. Rvp 19995/2013 sťažovateľka namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 5 NcC 36/2013 z 28. februára 2013. Ústavný súd zistil, že konanie v tej istej veci voči tomu istému uzneseniu krajského súdu pre

porušenie tých istých práv sťažovateľky už prebieha pred ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 18412/2013 na základe sťažnosti sťažovateľky doručenej 21. júna 2013.

Začatie označených konaní pred ústavným súdom bráni tomu, aby v tých istých veciach prebiehalo súbežne konanie vedené pod sp. zn. Rvp 19972/2013 až sp. zn. Rvp 19980/2013 a sp. zn. Rvp 19995/2013, a preto bolo potrebné sťažnosti sťažovateľky vedené pod uvedenými spisovými značkami odmietnuť pre neprípustnosť podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 24 písm. b) zákona o ústavnom súde. Ústavný súd z uvedených dôvodov rozhodol tak, ako to vyplýva z bodu 2 výroku tohto uznesenia.

Keďže sťažnosti boli odmietnuté ako celok, ústavný súd už o ďalších návrhoch sťažovateľky v nich uplatnených nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. apríla 2014